

REUFORMATOR

INFORMATOR O POGLAVLJIMA 23 I 24

Tema broja

PROCES REFORME SISTEMA AZILA

SADRŽAJ

UVOD	2
TEMA BROJA	3
Proces reforme sistema azila	3
SRBIJA ANALIZA	7
Da li nam je potreban novi loš zakon o rodnoj ravnopravnosti	7
Šta će biti sadržaj novog Nacionog akcionog plana za primenu Rezolucije 1325 – Žene, mir, bezbednost	8
Potvrda za analize i predloge izmena Krivičnog zakonika koje je napravio Autonomni ženski centar	10
EVROPA VESTI	11
Evropska komisija usvojila Akcioni plan za borbu protiv finansiranja terorizma	11
Savet Evrope: Utvrđen sadržaj i raspored izveštavanja država o primeni Konvencije protiv nasilja prema ženama	12
Nadzor odozgo: Srbija na putu ka jačanju vladavine prava i borbe protiv korupcije	13
Evropska komisija predložila da EU ratifikuje Konvenciju Saveta Evrope protiv nasilja prema ženama	15
ZANIMLJIVOSTI – prikaz publikacije	15
Žene kao izbeglice i tražiteljke azila u EU	15
KALENDAR	17

UVOD

Poštovani čitaoci,

Koalicija prEUgovor vam sa zadovoljstvom predstavlja peti po redu broj biltena rEUformator, koji ima za cilj da široj čitalačkoj publici približi proces priključivanja Srbije Evropskoj uniji, sa fokusom na pregovaračka poglavlja 23 (pravosuđe i osnovna prava) i 24 (pravda, sloboda, bezbednost).

U svetlu izbegličko-migrantske krize koja ne jenjava, tema ovog broja je proces reforme sistema azila u Srbiji, koji se pre svega ogleda u usvajanju novog Zakona o azilu. Očekuje se da se ovaj proces završi do juna ove godine, u skladu sa Akcionim planom za poglavlje 24, a u ovom broju rEUformatora donosimo tekst o tome kako teku konsultacije oko Predloga zakona o azilu, te koje novine se očekuju njegovim usvajanjem. Dodatno, ovaj broj biltena donosi i prikaz izveštaja o položaju žena izbeglica i tražiteljki azila u EU.

Pored ovoga, ovaj broj rEUformatora donosi i osvrt na (ne)usvajanje Zakona o rodnoj ravnopravnosti, koji je povučen iz procedure na osnovu inicijative predstavnika građanskog društva zbog niskog nivoa kvaliteta predloženih rešenja. U okviru rubrike koja donosi vesti iz Evrope, bavimo se pregledom sadržaja novog Akcionog plana za borbu protiv finansiranja terorizma, kao i zaključcima sa drugog po redu sastanka Zajedničkog konsultativnog odbora Srbija-EU u okviru Evropskog ekonomskog i socijalnog komiteta, čija glavna tema je bila stanje u Srbiji u oblasti vladavine prava.

Nadamo se da će vam navedene teme biti korisne u razumevanju pregovaračkih poglavlja 23 i 24, a pozivamo vas i da koaliciju prEUgovor pratite na društvenim mrežama [Twitter](#) i [Facebook](#), kako biste nas eventualno informisali o vašim potrebama, odnosno šta je to o čemu želite da čitate u narednim brojevima biltena rEUformator.

S poštovanjem,

Bojan Elek
Urednik

PROCES REFORME SISTEMA AZILA

Iako izmena zakonodavnog okvira u oblasti azila predstavlja jednu od glavnih mera u svim ključnim strateškim dokumentima, od 2008. godine pa do danas u pogledu propisa koji uređuju ovu oblast ništa nije menjano, iako su rešenja u važećem Zakonu izazivala niz problema u primeni.

Trenutno važeći [Zakon o azilu](#) ("Službeni glasnik RS", br. 109/2007) usvojen je 2007 godine, a njegova primena počela je aprila 2008. godine. Tokom 2008. godine donet je i čitav niz podzakonskih akata koje prate Zakon (pogledati okvir u tekstu). Iako izmena zakonodavnog okvira u oblasti azila predstavlja jednu od glavnih mera u svim ključnim strateškim dokumentima, od 2008. godine pa do danas u pogledu propisa koji uređuju ovu oblast ništa nije menjano, iako su rešenja u važećem Zakonu izazivala niz problema u primeni (za više informacija pogledati [ovde](#) i [ovde](#)).

PODZAKONSKI AKTI KOJI PRATE ZAKON O AZILU:

- [Pravilnik o kućnom redu u Centru za azil \(Službeni glasnik RS, br. 31/2008\)](#),
- [Pravilnik o uslovima smeštaja i obezbeđivanja osnovnih životnih uslova u Centru za azil \(Službeni glasnik RS, br. 31/2008\)](#),
- [Pravilnik o načinu vođenja i sadržini evidencija o licima smeštenim u Centru za azil \(Službeni glasnik RS, br. 31/2008\)](#),
- [Pravilnik o socijalnoj pomoći za lica koja traže, odnosno kojima je odobren azil \(Službeni glasnik RS, br. 44/2008 i 78/2011\)](#),
- [Pravilnik o sadržini i izgledu obrazaca zahteva za azil i isprava koji se mogu izdavati tražiocima azila i licima kojima je odobren azil ili privremena zaštita \(Službeni glasnik RS, br. 53/2008\)](#),
- [Pravilnik o zdravstvenim pregledima lica koja traže azil prilikom prijema u Centar za azil \(Službeni glasnik RS, br. 93/2008\)](#).

Izvor: Grupa 484

Preduzeti koraci

U septembru 2015. godine, u okviru programa IPA 2013, počelo je sprovođenje Tvining projekta „Podrška Nacionalnom sistemu azila u Republici Srbiji“ koji finansira Evropska unija, a sprovode Komesarijat za izbeglice i migracije i Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije u partnerstvu sa Švedskom migracionom agencijom kao većinskim partnerom i Službom za integraciju Ministarstva bezbednosti i unutrašnjih poslova Kraljevine Holandije i Ministarstvom unutrašnjih poslova Republike Slovenije.

Napred pomenuti Tvining projekat je izuzetno značajan i za sprovođenje Akcionog plana za Poglavlje 24- Pravda, sloboda i bezbednost, obzirom na to da se čitav niz aktivnosti koje su predviđene Akcionim planom za potpoglavlje azil, realizuje upravo preko ovog projekta: izrada gap analize zakonodavnog okvira u oblasti azila, izmene i dopune Zakona o azilu, izrada podzakonskih akata koji će pratiti novi Zakon, priprema programa integracije lica kojima je odobrena zaštita, izrada trening programa na temu unapređenja tehnika intervjua, rada sa ranjivim grupama, zaštite informacija koja se odnose na zemlju porekla tražioca azila i izrada analize potreba nakon usvajanja novog Zakona kako bi se utvrdila finansijska sredstva potrebna za funkcionisanje nacionalnog sistema azila.

Krajnji cilj koji se želi postići sprovođenjem predviđenih projektnih komponenti jeste potpuna usklađenost nacionalnog zakonodavstva sa pravnim tekovinama EU u oblasti azila i migracija i u tom smislu, ispunjenje preduslova iz poglavlja 23 i 24 za pristupanje Srbije EU.

U svrhu izmena Zakona o azilu, kao jedne od ključnih komponenti projekta, oformljena je i posebna projektna grupa u čiji sastav su bili uključeni eksperti iz Švedske migracione agencije, Komesarijat za izbeglice i migracije i Ministarstvo unutrašnjih poslova. Višemesečni rad projektno grupe rezultirao je prvom radnom verzijom sa predlozima o izmenama i dopunama Zakona o azilu. Predlozi su prezentovani relativno malom krugu orga-

nizacija civilnog društva, isključivo organizacijama koje aktivno prate teme migracija i azila, 3. decembra 2015. godine. Kako su i sami eksperti istakli, glavni osnovi kojima su se vodili u izradi teksta sa predlozima izmena i dopuna, bili su Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti Republike Hrvatske kao i publikacija Grupe 484, [Izazovi sistema azila](#) iz 2014. godine u okviru koje su urađeni i predlozi izmena Zakona o azilu RS.

U međuvremenu, zaključkom Vlade oformljena je posebna Radna grupa koja je izradila Nacrt novog zakona, sada Zakona o azilu i privremenoj zaštiti. Relativno brzo usledila je i javna rasprava o tekstu Nacrta, u periodu od 10. do 30. marta 2016. godine u okviru koje su održani i okrugli stolovi u Nišu 17. marta, Novom Sadu 22. marta, i Beogradu 24. marta 2016. godine.

Drugi Nacrt se u značajnom meri razlikuje od predloga projektno grupe, najpre u sistematičnosti odredbi, zatim u načinu uređivanja drugostepenog postupka (u predlogu projektno grupe kao drugostepeni organ bio je predviđen Upravni sud, da bi trenutni nacrt Radne grupe ostao pri postojećem rešenju o Komisiji za azil kao drugostepenom organu), načinu regulisanja pojedinih instituta, uvođenje novih procesnih grancija, itd.

Iako je glavna namera za donošenje novog zakona o azilu usklađivanje nacionalnog sistema sa zakonodavnim okvirom Evropske unije (naročito sa [Direktivom 2011/95/EU](#) koja propisuje standarde za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili lica bez državljanstva za ostvarivanje prava na azil, standarde u cilju postizanja jedinstvenog statusa izbeglica ili lica koje ispunjavaju uslove za supsidijarnu zaštitu, kao i standarde koji se odnose na sadržaj (prava i obaveze) odobrene zaštite, [Direktivom 2013/32/EU](#) koja propisuje postupak za priznavanje i oduzimanje prava na azil, [Direktivom 2013/33/EU](#) koja propisuje standarde za prijem lica koja su podnela zahtev za azil i [Direktivom 2001/55/EC](#) koja reguliše institut privremene zaštite) pozitivno je da su se, prilikom definisanja odredbi Nacrta nadležni organi ipak odlučili za postepeno usklađivanje.

Tekst nacrtu predstavlja unapređenje u odnosu na važeći Zakon, međutim određena ključna proceduralna rešenja i dalje ostaju sporna. Jedna od glavnih zamerki i organizacija civilnog društva u periodu pre izbegličko-migrant-ske krize bila je relativno dugačak postupak azila koji je u pojedinim slučajevima trajao i do nekoliko meseci. Može se reći i da je sam zakonodavac negde prepoznao potrebu za skraćanjem postupka, pa je isključio radnju izražavanja namere i propisao precizne rokove, međutim i dalje ostaje upitno da li će ove izmene doprineti efikasnosti sistema azila. Prvenstveno, novopropisani rokovi za donošenje prvostepene odluke u redovnom postupku su, iako u potpunosti usaglašeni sa Zajedničkim evropskim sistemom azila, odnosno preuzeti iz Direktive 2013/32/EU, nerazumno dugi uzimajući u obzir oklnosti pod kojima funkcioniše sistem azila u RS. Dalje, momenat otpočinjanja postupka i dalje je ostao momenat podnošenja zahteva za azil. Zahtev se podnosi u roku od 15 dana od dana dolaska u jedan od Centara za azil, lično, pred ovlašćenim službenikom Kancelarije za azil. Kako se ne bi ponovo u praksi dešavalo da prođe i do nekoliko meseci od momenta dolaska u Centar za azil do podnošenja zahteva, potrebno je pružiti dodatne garancije za pristup postupku azila.

S tim u vezi, iako Nacrt donosi izvesna poboljšanja, prostor za njegovo unapređenje postoji, pre svega kroz mogućnost da deo komentara koje su organizacije civilnog društva podnele bude usvojen i uvršten u Predlog.

Određene zakonodavne novine

U Poglavlju I „Osnovne odredbe i osnovna načela“ koje definiše predmet zakona, osnovne pojmove i njihovo značenje, primenu zakona kao i osnovna načela, jedna od glavnih izmena je proširenje načela nekažnjavanja stranca za nezakonit ulazak i boravak na teritoriji Republike Srbije. Prema članu 8. propisuje se da stranac neće biti kažnjen za nezakonit ulazak ili boravak u Republici Srbiji, ako bez odlaganja izrazi nameru za podnošenjem zahteva za azil i pruži valjano obrazloženje za svoj nezakonit ulazak ili boravak, dok prema postojećem zakonu stranac neće biti kažnjen ukoliko bez odlaganja

ne podnese zahtev za azil. Ovo znači da se princip nekažnjavanja, u smislu prava i obaveza stranaca, prema trenutnom nacrtu proteže i na osobu koja je izrazila nameru da traži azil.

Dalje, napredak je načinjen i uvođenjem načela “Zaštite najboljeg interesa maloletnika”, što negde predviđaju i sve direktive koje čine Zajednički evropski sistem azila. U postojećem tekstu postupanje prema maloletnim tražiocima azila je bilo regulisano između ostalog i načelom “Briga o licima sa posebnim potrebama” kao i načelom “Zastupanje maloletnika bez pratnje i poslovno nesposobnih lica”. S druge strane u trenutnom Nacrtu, maloletnim tražiocima azila se posvećuje posebna pažnja. Oni se izdvajaju kao posebna naročito ranjiva kategorija i, u skladu sa specifičnostima njihovog položaja, uvodi se obaveza sprovođenja odredaba zakona u skladu sa najboljim interesom maloletnika. Međutim ono što je negde propušteno i u ovom nacrtu, jeste nekonzistentno određenje pojma maloletnog tražioca azila, s obzirom da je u pojmovnim razgraničenjima sadržana definicija maloletnika bez pratnje da bi potom u pojedinim odredbama Nacrta bili pomenuti i maloletnici odvojeni od svojih roditelja ili staratelja.

Postupanje prema ostalim ranjivim kategorijama preinačeno je u načelo „Posebne procesne i prihvatne garancije“. Svakako je pozitivno uvođenje procesnih i prihvatnih garancija i njihovo rangiranje na nivou načela, ali određeno preciziranje mora uslediti jer i dalje ostaje nejasno koja su to prava, u odnosu na svaku navedenu ranjivu kategoriju, koja čine procesne i prihvatne garancije.

U okviru Poglavlja IV „Postupak azila“ pozitivnu novinu predstavlja i uvođenje posebnih postupaka azila, tačnije ubrzanog postupka (koji predviđa kraće rokove za donošenje odluke po podnetom zahtevu) i postupka postupanja na granici ili tranzitnom prostoru (tzv. granična procedura). Međutim član 41 koji predviđa uvođenje granične procedure, ostavlja veliku prazninu u pogledu načina njenog regulisanja. Naime, nejasno je najpre da li se granična procedura sprovodi *per se* u svakoj situaciji kada osoba izrazi nameru da traži azil u RS na granič-

nom prelazu/transitnom prostoru ili se primenjuje u tačno određenim slučajevima (kao što to predviđa Direktiva 2013/32/EU). Dalje, postavlja se pitanje postojanja, odnosno mogućnost izgradnje, realnih infrastrukturnih i kadrovskih kapaciteta koji bi mogli da obezbede efikasno sprovođenje granične procedure.

Svakako jedna od najvećih novina Nacrta zakona jeste unapređenje koncepta sigurne treće zemlje. Lista sigurnih trećih država se, u skladu sa evropskim rešenjima, neće donositi, već će se za određivanje da li se neka država može smatrati sigurnom koristiti definicija data u Zakonu. U tom smislu, u svakom pojedničanom slučaju će se utvrđivati da li su ispunjeni uslovi za primenu koncepta sigurne treće zemlje, procenjujući isto tako da li postoji veza između te zemlje i tražioca azila na osnovu koje se može razumno očekivati da u njoj zatraži azil. U pogledu standarda, tačnije uslova za primenu koncepta sigurne treće zemlje, iako rešenje sadržano u nacrtu predstavlja unapređenje u odnosu na važeći Zakon, ipak puno poštovanje Konvencije o status izbeglica zahteva i da u sigurnoj trećoj zemlji osoba o čijem zahtevu se odlučuje ima de facto mogućnost uživanja međunarodne zaštite.

Među pozitivnim rešenjima Nacrta važno je pomenuti i izjednačavanje u pogledu dostupnih prava lica koja uživaju izbeglički status sa osobama pod supsidijarnom zaštitom.

Učešće organizacija civilnog društva

Značajno je istaći da su određene organizacije civilnog društva bile na izvestan način uključene od samog početka u proces izmena trenutno važećeg Zakona o azilu, najpre u okviru rada tvining projektne grupe a potom i učešćem na okruglim stolovima i dostavljanjem komentara na radnu verziju Nacrta zakona.

U februaru i martu mesecu 2016. godine, Grupa 484 je organizovala dva konsultativna sastanka o zakonodavnom okviru u oblasti azila, sa ciljem da podstakne dis-

kusiju o rešenjima koja su sadržana najpre u predlogu projektne grupe (sastanak održan 10. februara) kao i o rešenjima sadržanim u poslednjoj radnoj verziji Zakona o azilu (17. i 18. mart), i obezbedi konstituisanje jasne podrške ostalih organizacija oko ključnih izmena koje novi Zakon mora da sadrži a koja su izostala ili su nedovoljno precizirana u postojećem Nacrtu. Organizacije koje su bile uključene u konsultativni proces su članice neformalne mreže organizacija civilnog društva koje neposredno deluju u oblasti migracija i azila, kao i ekspertske organizacije koje prate teme koje prožimaju ove oblasti (tzv. Radna grupa za azil koju čine ASTRA, Autonomni ženski centar, Beogradski centar za ljudska prava, Beogradski centar za bezbednosne politiku, Balkanski centar za migracije, Inicijativa za razvoj i saradnju, Međunarodna mreža pomoći, Novosadski humanitarni centar, Praxis, Humanitarni centar za integraciju i toleranciju), ali i druge organizacije, poput Save the Children-a i Beogradskog fonda za političku izuzetnost. Grupa 484 je izradila set komentara i konkretnih predloga na trenutni Nacrt zakona, koji su dostavljeni Ministarstvu unutrašnjih poslova, zajedno sa predlozima nekih od organizacija koje su sudelovale u konsultativnom procesu.

Prema najavama nadležnih organa, treba očekivati da će novi Zakon o azilu biti usvojen u junu ove godine. Pohvalno je da se očekuje skoro usvajanje jednog od sistemskih zakona, ali istovremeno podsećamo da su organizacije civilnog društva i u ranijem periodu podsećale, a to će činiti i ubuduće, da je za potpuno funkcionalan sistem azila neophodno usvojiti i uskladiti i druge propise značajne u oblasti migracija, u prvom redu Zakon o strancima.

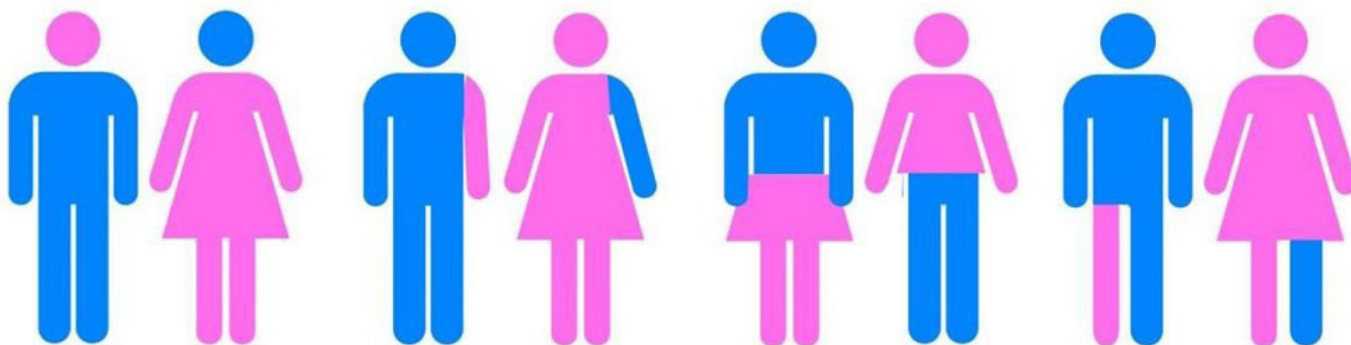
Gordana Grujičić, Grupa 484

KORISNI LINKOVI:

1. Studije Centra za Migracije, Grupa 484
2. Vebsajt: azil.rs
3. Publikacija Izazovi sistema azila

SRBIJA ANALIZA

DA LI NAM JE POTREBAN
NOVI LOŠ ZAKON O RODNOJ
RAVNOPRAVNOSTI

Izvor: Branding Magazine

Reakcijom predstavnica civilnog sektora povučen je iz skupštinske procedure Predlog zakona o ravnopravnosti žena i muškaraca. Brojne su zamerke upućene Predlogu zakona, od promene naziva, izostavljanja osnovnih pojmova – pol i rod, preko nedorečenosti sadržaja članova zakona i proceduralnih propusta.

Početkom februara u skupštinsku proceduru ušao je Predlog zakona o ravnopravnosti žena i muškaraca. Osim činjenice da je Nacrt zakona o rodnoj ravnopravnosti, nakon javne rasprave, promenio naziv, što ne predstavlja samo formalno pitanje, sve koje/-i su pratile/-i proces izrade novog zakona iznenadilo je sistematsko izostavljanje termina “rod” u predlogu zakona.

Autonomni ženski centar je reagovao na hitnost procedure usvajanja predloga zakona, smatrajući da za to ne postoji opravdanje. Ukazano je na nedostatak objašnjenja za izmene nacrtu zakona u javnoj raspravi, kojom prilikom je, pored naziva zakona, “nestalo” i 11 članova (što čini 22,4% teksta), uz značajne izmene sadržaja preostalih članova. AŽC se obratio Republičkom sekretarija-

tu za javne politike, koji je dostavio odgovor na pitanja. Ovaj je organ u januaru 2016. dao mišljenje o Predlogu zakona o ravnopravnosti žena i muškaraca, koje je potvrdilo kritike AŽC upućene na analizu efekata zakona.

Na sastanku koji je 12. februara održan u Narodnoj skupštini, AŽC je predložio povlačenje Predloga zakona za koji je većina učesnica navela brojne primedbe. Neusaglašena definicija diskriminacije sa Zakonom o zabrani diskriminacije, bila je jedna od primedbi Poverenice za zaštitu ravnopravnosti. Izostanak osnovnih pojmova “pol” i “rod” i ujednačeno korišćenje pojma “rodna ravnopravnost” umesto “ravnopravnost”, kako bi se postigao odgovarajući efekat u oblastima na koje se zakon odnosi, kao i adekvatno imenovanje i normiranje mehanizama za rodnu ravnopravnost, bili su komentari Zaštitnika građana.

AŽC je izložio komentare na rešenja u vezi sa “rodno zasnovanim nasiljem”, koje je u Predlogu zakona označeno rodno neutralnim i nespecifičnim pojmom (“nasilje”). Istaknut je nedostatak imenovanja odgovornih za sprovođenje i praćenje predviđenih mera (specijalizovane usluge za žrtve i učinioce nasilja), kao i nedorečenost u određenu ravnopravnog pristupa uslugama, koja zanemaruje legitimne razloge da one budu pružene isključivo

ženama (što se odnosi na usluge koje pružaju ženske organizacije ženama sa iskustvom muškog nasilja).

Dan nakon sastanka u Narodnoj skupštini, koji je organizovala Ženska platforma za razvoj 2014-2020. sa predstavnicama Ženske parlamentarne mreže, potpredsednica Vlade i koordinatorka Koordinacionog tela za rodnu ravnopravnost je [saopštila odluku](#) da se Predlog zakona povuče iz skupštinske procedure.

Tanja Ignjatović, Autonomni ženski centar

KORISNI LINKOVI:

1. Tekst Predloga zakona o ravnopravnosti žena i muškaraca
2. Obraćanje AŽC Republičkom sekretarijatu za javne politike
3. Primedbe Poverenice za zaštitu ravnopravnosti na Predlog zakona
4. Komentari Zaštitnika građana na Predlog zakona

ŠTA ĆE BITI SADRŽAJ NOVOG NACIONALNOG AKCIONOG PLANA ZA PRIMENU REZOLUCIJE 1325 – ŽENE, MIR, BEZBEDNOST

Poziv organizacijama civilnog društva da doprinesu definisanju ciljeva i aktivnosti novog NAP-a za primenu Rezolucije 1325 za period 2016-2020, otvorio je mogućnost da se njegov sadržaj bitno unapredi, uključivanjem tema koje su relevantne za bezbednost žena na terenu, razoružanje, tranzicionu pravdu, reintegraciju i rehabilitaciju žrtava rata, potrebe žena i devojaka izbeglih i raseljenih lica. Predloženo je povezivanje ovog plana sa pregovaračkim poglavljima 35 i 31. Učešće ženskih mirovnih organizacija u svim fazama izrade, primene i praćenja novog NAP-a od suštinske je važnosti.

Početkom februara u skupštinsku proceduru ušao je Predlog zakona o ravnopravnosti žena i muškaraca. Osim činjenice da je Nacrt zakona o rodnoj ravnopravnosti, nakon javne rasprave, promenio naziv, što ne predstavlja samo formalno pitanje, sve koje/-i su pratile/-i proces izrade novog zakona iznenadilo je sistematsko izostavljanje termina “rod” u predlogu zakona.

Autonomni ženski centar je dostavio predloge za izradu novog Nacionalnog akcionog plana za primenu Rezolucije 1325 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija – Žene, mir i bezbednost, za period 2016-2020. [Poziv](#) za dostavljanje pisanih predloga uputili su Ministarstvo odbrane i Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom u cilju da se obezbedi doprinos organizacija civilnog društva u definisanju ciljeva i aktivnosti na samom početku izrade plana.

AŽC je predložio uvođenje posebnih procedura za prijavljivanje i postupanje sa učiniocima nasilja u porodici i partnerskim odnosima za pripadnike sektora bezbednosti, kao i posebne (interne) procedure za prijavljivanje i procesuiranje slučajeva seksualnog uznemiravanja u sektoru bezbednosti na svim organizacionim nivoima. Istovremeno, ukazano je na to da nasilje u porodici ne treba da bude sadržaj NAP-a, kao što je [predložio Politički savet](#), jer je ova složena i intersektorska oblast obuhvaćena posebnom nacionalnom strategijom, i zato što bi to stvorilo nepotrebni “paralelizam” i potencijalnu neusklađenost i konfuziju ciljeva, nadležnosti i aktivnosti.

Takođe, ukazano je na neopravdano svodenje NAP-a na učešće i zastupljenost žena iz sektora bezbednosti, i izostanak žene sa terena i iz ženskih mirovnih organizacija i grupa u aktivnostima. Naglašena je važnost povezivanja ciljeva i aktivnosti budućeg NAP-a sa pregovaračkim poglavljima 35 (normalizacija odnosa sa Kosovom) i 31 (zajednička spoljna i bezbednosna politika), kao i sa ukupnim procesom EU integracija. Istaknuta je važnost koncepta ljudske bezbednosti, umesto tradicionalnog pristupa bezbednosti koji dominira u Strategiji nacionalne bezbednosti.

"Gender equality and women's empowerment are progressively getting the global attention that they deserve." - UN Secretary-General Ban Ki-moon

Izvor: UN Women

Predloženo je da NAP 2016-2020. sadrži ciljeve i aktivnosti koji se odnose na: reintegraciju i rehabilitaciju učesnika u oružanim sukobima, sa posebnim naglaskom na žene civilne žrtve rata; potrebe i prava žena i dječaka među izbeglim i interno raseljenim licima, povezano sa novim migracijama kroz Srbiju; razoružanje, kao preduslov za bezbednost žena, ali i kao pitanja kontrole trgovanja oružjem i vojnom opremom; pitanja tranzicione pravde, uključujući informisanje javnosti o zločinima počinjenim prema ženama u toku ratova u bivšoj Jugoslaviji; aktuelno pitanje položaja i bezbednosti braniteljki i branitelja ljudskih prava u Srbiji.

Iako nije bila tema poziva, AŽC je ukazao na to da radna grupa za izradu novog NAP-a, koja je obrazovana Odlukom Vlade na predlog Ministarstva odbrane, u sastavu nema predstavnice ženskih (mirovnih) organizacija, niti predstavnika Ministarstva inostranih poslova, kao i da ima izrazito debalansiran rodni odnos, a za predsednika i zamenika radne grupe su imenovane osobe kojima nedostaje ekspertiza u ovoj oblasti. AŽC je zatražio da se

obezbedi transparentnost postupka konsultacija i javne rasprave o novom NAP-u 2016-2020, u skladu sa važećim pravilima.

Tanja Ignjatović, Autonomni ženski centar

KORISNI LINKOVI:

1. NAP za primenu Rezolucije 1325 SBUN Žene, mir i bezbednost u Republici Srbiji za period 2010-2015. godine
2. Smernice Političkog Saveta za izradu NAP za period 2016-2020. godine
3. Studija OEBS-a o NAP za sprovođenje Rezolucije 1325
4. Globalna studija UN o sprovođenju Rezolucije 1325

POTVRDA ZA ANALIZE I PREDLOGE IZMENA KRIVIČNOG ZAKONIKA KOJE JE NAPRAVIO AUTONOMNI ŽENSKI CENTAR

U okviru Akcionog plana za pregovaračko poglavlje 23, uz preporuku 3.6.1. predviđene su aktivnosti sprovođenja detaljne analize usklađenosti krivičnog zakonodavstva sa Konvencijom Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici. Ministarstvo pravde je za ovu aktivnost angažovalo stranu ekspertkinju, koja je potvrdila analize i preporuke Autonomnog ženskog centra.

U analizi o usklađenosti Krivičnog zakonika Republike Srbije sa [Konvencijom Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici](#), koju je izradila članica GREVIO ekspertske grupe Saveta Evrope, dr Vesna Ratković, za potrebe Ministarstva pravde, potvrđeni su svi predlozi Autonomnog ženskog centra za izmene i dopune Krivičnog zakonika. Ovo predstavlja još jedno priznanje kvalitete aktivnosti AŽC, nakon [priznanja](#) koje je dobijeno od Komesara Saveta Evrope za ljudska prava Nilsa Muižnieksa.

AŽC je još 2011. godine izradio [predloge za izmene i dopune članova Krivičnog zakonika RS](#), odmah nakon što je Vlada Republike Srbije usvojila zaključak o prihvatanju teksta Konvencije Saveta Evrope protiv nasilja prema ženama. Ovi amandmani su dostavljeni ovlašćenom predlagaču, Zaštitniku prava građana, koji ih je prihvatio, a inicijativa je prosleđena i radnoj grupi za izmene i dopune Krivičnog zakonika Ministarstva pravde. Nije bilo spremnosti za predložene promene, te su isti amandmani novembra 2012. godine dostavljeni ministru Selakoviću i članovima nove radne grupe za izmene i dopune Krivičnog zakonika, i ovaj put bez uspeha u odnosu na predložene promene.

Zaštitnik građana je u svom redovnom [Godišnjem izveštaju za 2013. godinu](#) predložio Ministarstvu pravde da razmotri Inicijativu Zaštitnika građana za izmene i dopu-

ne Krivičnog zakonika i intenzivira rad na usklađivanju domaćeg zakonodavstva sa Konvencijom Saveta Evrope protiv nasilja prema ženama. U [Godišnjem izveštaju Zaštitnika građana za 2014. godinu](#) konstatuje se da nije postupljeno po prethodnom predlogu i ponavlja isti predlog.

U 2014. godini Autonomni ženski centar je u saradnji sa grupom ekspertkinja/-ata preduzeo opsežnu [analizu usklađenosti zakonodavnog i strateškog okvira Republike Srbije](#) sa Konvencijom Saveta Evrope protiv nasilja prema ženama i nasilja u porodici, koja je predstavljena stručnoj javnosti, uključujući i Ministarstvo pravde. Ipak, ovo ministarstvo je 2015. godine preko Kancelarije za evropske integracije (projekta PLAC, sredstvima EU), zatražilo stručnu pomoć za analizu usklađenosti Krivičnog zakonika RS sa Konvencijom.

Svakako, činjenica da je članica GREVIO radne grupe u svojoj analizi ponovila sve nalaze i predloge Autonomnog ženskog centra, predstavlja veliko priznanje za AŽC. Ipak, ostaje pitanje zašto ove analize i predlozi do sada nisu prihvaćeni. Predloge amandmana za AŽC je izradila Vanja Macanović, advokatica i koordinatorka pravnog tima AŽC, jedna od [kandidatkinja Republike Srbije za GREVIO radnu grupu](#).

Tanja Ignjatović, Autonomni ženski centar

KORISNI LINKOVI:

1. Konvencija Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici
2. Analiza usklađenosti zakonodavnog i strateškog okvira Republike Srbije sa Konvencijom Saveta Evrope protiv nasilja prema ženama i nasilja u porodici

EVROPA VESTI

EVROPSKA KOMISIJA USVOJILA AKCIONI PLAN ZA BORBU PROTIV FINANSIRANJA TERORIZMA

Skorašnji teroristički napadi u Evropi i širom sveta ukazali su na potrebu za koordinisanim odgovorom Evropske unije u borbi protiv terorizma. Predsednik Evropske komisije Žan Klod Juncker izjavio je da su teroristički napadi na evropsko stanovništvo i vrednosti koordinisani spolja, što ukazuje na potrebu ulaganja zajedničkih napora na rešavanju ovog problema.

Evropska agenda za bezbednost koja je doneta u aprilu 2015. godine, a za period od 2015. do 2020. godine, pruža podršku državama članicama u zajedničkoj borbi protiv terorizma, organizovanog kriminala i sajber kriminala, ali i ukazuje na brojne oblasti na koje treba obratiti pažnju u borbi protiv finansiranja terorizma. Značajan korak Evropske unije u borbi protiv pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti preduzet je maja 2015. godine kada je došlo do usvajanja Četvrtog paketa za

borbu protiv pranja novca. Nakon toga, u decembru 2015. godine, Komisija je predložila Direktivu o borbi protiv terorizma koja ne samo da kriminalizuje finansiranje terorizma već i finansiranje regrutovanja, obuke i putovanja za terorističke potrebe.

Ključan korak napred je napravljen implementacijom Agende, koja je operacionalizovana kroz Akcioni plan za jačanje borbe protiv finansiranja terorizma. Ovaj akcioni plan predstavlja snažan odgovor na trenutne izazove. On se zasniva na postojećim pravilima Unije, ali ih i dopunjuje neophodnim izmenama. Kroz konkretne mere on će dopuniti postojeća i predložiti dodatna pravila kao odgovor na nove pretnje.

Prvi potpredsednik EK, Frans Timermans je ovim povodom izjavio: „Mi moramo da prekinemo resurse koje teroristi koriste za svoje gnusne zločine. Otkrivanjem i prekidanjem finansiranja terorističkih mreža, možemo da smanjimo njihove sposobnost da putuju, kupuju oružje i eksploziv, da planiraju napade i šire mržnju i strah. U predstojećim mesecima Komisija će razviti pravila i alate kroz dobro osmišljene mere za rešavanje novonastalih pretnji i za pomoć državnim vlastima da ojačaju borbu protiv terorističkog finansiranja i da sarađuju bolje uz puno poštovanje osnovnih prava. Bitno je da saradjujemo

Action plan to strengthen the fight against terrorist financing

European Agenda on Security

Izvor: Evropska komisija

zajedno na terorističkom finansiranju kako bismo imali rezultate i da zaštitimo bezbednost evropskih građana.”

Akcioni plan ce se fokusirati na dve glavne oblasti delovanja:

1) praćenje terorista kroz finansijske tokove i sprečavanje korišćenja fondova i drugih sredstava od strane terorista

Teroristi su umešani u dozvoljene i nedozvoljene aktivnosti kako bi finansirali terorizam. Otuda je praćenje finansijskih tokova važno kako bi terorističke mreže mogle da budu identifikovane. Ako se uzme u obzir da je zatvaranje opcija za terorističko finansiranje ključno za bezbednost, ali i da mere u ovoj oblasti imaju uticaj na ekonomske aktivnosti građana i kompanija širom Evrope, predlozi EK moraju da balansiraju između potrebe za povećanjem sigurnosti i potrebe za zaštitu osnovnih prava uključujući i ekonomske slobode. Kao ključne akcije ovde se predlažu: obezbeđivanje virtuelne platforme za menjanje novca, što je pokriveno Direktivom za borbu protiv pranja novca; rešavanje terorističkog finansiranja kroz anonimne pripejd instrumente kao što su pripejd kartice, poboljšavanje pristupa informacijama i saradnja između evropskih finansijskih obaveštajnih jedinica; obezbeđivanje visokog nivoa garancija za finansijske tokove iz trećih zemalja visokog rizika, kao i davanje pristupa Evropskim finansijskim obaveštajnim jedinicama, centralnim bankama i registrima naloga plaćanja i centralnom sistemu za preuzimanje podataka.

2) prekidanje izvora prihoda koje koriste terorističke organizacije, kroz targetiranje njihovih kapaciteta za prikupljanje sredstva

Nedozvoljena trgovina iz okupiranih područja je primarni izvor prihoda terorističkih organizacija. Komisija u saradnji sa drugim organizacionim jedinicama nastoji da pruži tehničku pomoć Bliskom istoku i zemljama Severne Afrike da se bore protiv trgovine kulturnim dobrima i da obezbede podršku trećim zemljama u skladu sa rezolucijom Saveta bezbednosti UN u ovoj oblasti. Zemljama na Bliskom istoku, u Severnoj Africi i Jugoistočnoj Aziji će

takođe biti pružena pomoć u borbi protiv finansiranja terorizma.

Ključne akcije u ovoj oblasti su rešavanje problema izvora terorističkog finansiranja poput nedozvoljene trgovine kulturnim dobrima i divljim životinjama i saradnja sa trećim državama da bi se obezbedio globalni odgovor na rešavanje problema terorističkog finansiranja.

Lena Milojević, BCBP

KORISNI LINKOVI:

1. Komisija predstavlja Akcioni plan za jačanje borbe protiv finansiranja terorizma
2. Fact-sheet Akcioni plan za jačanje borbe protiv finansiranja terorizma

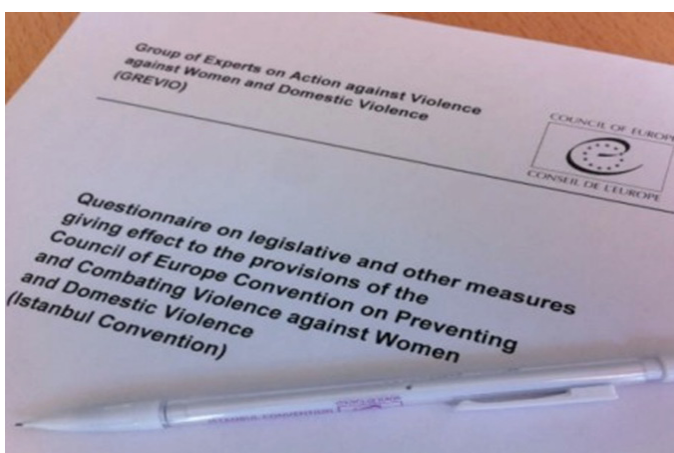
SAVET EVROPE: UTVRĐEN SADRŽAJ I RASPORED IZVEŠTAVANJA DRŽAVA O PRIMENI KONVENCIJE PROTIV NASILJA PREMA ŽENAMA

Ekspertska grupa Saveta Evrope (GREVIO) je usvojila upitnik na osnovu kog će biti praćana primene Konvencije Saveta Evrope protiv nasilja prema ženama. Upitnik sadrži detaljna pitanja u vezi sa svim aspektima sadržanim u poglavljima II – VII ove Konvencije.

Istovremeno, sačinjen je preliminarni vremenski plan izveštavanja država o primeni Konvencije za period 2016/2017. Republika Srbija neće izveštavati u ovom periodu, dok od država iz regiona, jedino Crna Gora ima obavezu da dostavi svoj izveštaj u naznačenom period.

Sve države članice Saveta Evrope svrstane su u 5 grupa za izveštavanje na osnovu nekoliko kriterijuma. U obzir je

Izvor: Savet Evrope

uzet redosled po kome su države ratifikovale Konvenciju, razlike u pogledu geografske lokacije i pravnih sistema ovih država, kao i obaveze izveštavanja država prema drugim međunarodnim telima (GRETA i CEDAW komitet). Od ukupno 21 države koje su pristupile Konvenciji, izabrano je osam, među kojima su Austrija i Monako prve.

U procesu izveštavanja moći će da učestvuju i nevladine organizacije koje deluju u oblasti zaštite žena od nasilja u porodici i u partnerskom odnosu. Dobijeni podaci pomoći će da se utvrdi na koji način i u kom obimu se primenjuje Konvencija u svim državama koje su pristupile ovom međunarodnom instrumentu.

AŽC

KORISNI LINKOVI:

1. Preliminarni vremenski plan izveštavanja država u vezi sa Konvencijom
2. Fact-sheet Akcioni plan za jačanje borbe protiv finansiranja terorizma

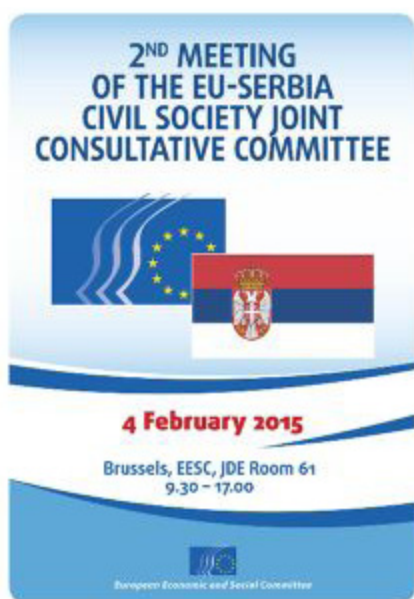
NADZOR ODOZGO: SRBIJA NA PUTU KA JAČANJU VLADAVINE PRAVA I BORBE PROTIV KORUPCIJE

Na osnovu sastanka Zajedničkog konsultativnog odbora, gde se razmatralo o ključnim političkim pitanjima o vladavini prava i borbi protiv korupcije u pregovorima između EU i Republike Srbije, podnet je izveštaj o stanju, kao i zaključci i preporuke o ovim pitanjima.

Drugi sastanak Zajedničkog konsultativnog odbora civilnog društva (ZKO) održan je 4. februara 2016. godine u sedištu Evropskog ekonomskog i socijalnog komiteta u Briselu. ZKO je telo osnovano na bazi Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Srbije i Evropske Unije, koje omogućava organizacijama civilnog društva sa obe strane da prate pitanja od značaja za pregovarački proces. Sastanak je posvetio pažnju pregledu stanja pregovaračkog procesa sa Srbijom, sa posebnim osvrtom na poglavlja 23 i 24, odnosno na teme vladavine prava i borbe protiv korupcije. Na kraju sastanka usvojena je Zajednička deklaracija.

Vladavina prava je temeljna vrednost EU. Podrazumeva širok društveni i politički angažman da bi se uspostavilo ograničavanje vlasti i njene proizvoljne upotrebe i sprovodi se na političkom, društvenom, institucionalnom i pravnom nivou. Prema članovima 258-260. UFEU, Komisija ima ovlašćenje da pokrene postupak protiv države članice koja ne poštuje svoje obaveze u okviru EU, ukoliko povređuje pravo građana da žive u uslovima bez korupcije, dok, po članu 7. UEU, Savet ima ovlašćenje da sankcioniše svaku državu koja narušava vrednosti EU. Od 2014. godine, Evropska Komisija je uvela posebni postupak pre nego što bi se mogućnost sankcionisanja iskoristila. Tako je stvoren „alat za rano upozoravanje“ koji ima za cilj da omogući dijalog između država članica i Evropske Komisije, kako bi se ugrožavanje vladavine prava sprečilo. Ova novina pomaže državama članicama da pokažu napredak u poštovanju vladavine prava u skladu sa načelima EU.

Izvor: EESC

Evropski ekonomski i socijalni komitet (EESC) definiše korupciju kao svako iskorišćavanje ovlašćenja u vlastitu korist. Ona predstavlja glavni transnacionalni problem EU. Unutar granica EU trenutno deluje 3600 grupa i mreža za organizovani kriminal koji prodiru u sve aspekte privrednog i političkog života. U 2013. godini je bilo 16 000 prijava nepravilnosti u upotrebi fondova EU, a od 2009. godine je broj prijavljenih nepravilnosti porastao za 22%, u vrednosti od 48%, dok je falsifikovanje dokumenata bio glavni uzrok takvog ponašanja, koje se uglavnom povezuje sa korupcijom. Ključni problemi sa kojima se EU suočava se odnose na nedostatak transparentnosti u državama članicama po pitanju korupcije, nedovoljno mera za borbu protiv korupcije kao i rasprostranjena korupcija i prevare pri trošenju novca poreskih obveznika EU, naročito fondova EU. Od 2005. godine, područje politike pravosuđa i unutrašnjih poslova je reorganizovano u dva povezana poglavlja u pregovorima (23. i 24.), i usvojen je novi sistem merila kako bi se podstakla sama kultura vladavine prava.

Uprkos svim naporima, Republici Srbiji još uvek nedostaje ključan nadzorni činilac za efikasno sprečavanje korupcije i osiguravanje vladavine prava, kao i veća transparentnost i odgovornost institucija. Tom prilikom, Zajednički konsultativni odbor je doneo određene zaključke i preporuke o pitanju jačanja vladavine prava i

borbe protiv korupcije, a u kontekstu politika EU i postupka proširenja. Te preporuke su sadržane u Završnoj deklaraciji 5. foruma civilnog društva zemalja Zapadnog Balkana. Preporuke se uglavnom odnose na osiguravanje doslednosti u razumevanju, podržavanju i praćenju vladavine prava i borbe protiv korupcije u svim institucijama EU, kao i u svim državama članicama i zemljama koje su u postupku pridruživanja i pristupanja EU. U kontekstu pristupnih pregovora sa Srbijom, EESC posebno naglašava važnost praćenja kopenhagenskih kriterijuma koji se odnose na kvalitet demokratije kao uslova za sve ostale reforme, stvaranje okruženja koje omogućava uživanje slobode izražavanja bez ograničenja kao i donošenje merodavnog zakonodavstva o slobodi okupljanja i javnog reda i mira koje je u skladu sa međunarodnim normama. U preporukama je naglašena važnost nezavisnih regulatornih i nadzornih tela, naročito ombudsmena i inspekcijских službi kako bi se osigurao nadzor i odgovornost izvršne vlasti. U skladu sa time, parlament treba da poboljša praksu praćenja sprovođenja parlamentarnih zaključaka o godišnjim izveštajima nezavisnih regulatornih tela. Srpskoj vladi se preporučuje nadzor predstojećih parlamentarnih, regionalnih i lokalnih izbora, kao i nadzor izbornih postupaka kako bi se osigurala transparentnost finansiranja stranaka i kampanja. Posebno se ističe važnost jačanja nadzora izvršne vlasti, kao i delotvornija savetovanja prilikom donošenja zakona i dokumenata koji se odnose na sprovođenje poglavlja 23 i 24. ZKO podržava preporuku Evropske Komisije o povećanju istrage i kaznenog gonjenja korupcije i organizovanog kriminala, za šta je neophodno imenovati odgovarajuće osobe u policiji i tužilaštvu. Od posebne važnosti je i brzo donošenje novog zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije, čime bi se ojačala njena uloga.

Nevena Mančić i Marija Ignjatijević, BCBP

KORISNI LINKOVI:

1. [Sajt Evropskog ekonomskog i socijalnog komiteta](#)
2. [Izveštaj Zajedničkog konsultativnog odbora](#)

EVROPSKA KOMISIJA PREDLOŽILA DA EU RATIFIKUJE KONVENCIJU SAVETA EVROPE PROTIV NASILJA PREMA ŽENAMA

Evropska komisija je 4. marta 2016. godine podnela predlog da Evropska unija ratifikuje [Konvenciju Saveta Evrope protiv nasilja prema ženama](#). U narednom periodu se očekuje da ovaj predlog razmotre Savet Evropske unije i Evropski parlament, čiji je pristanak neophodan u ovom procesu.

Konvenciju je do sada ratifikovalo 20 država, od kojih je 12 država članica Evropske unije, ali i Republika Srbija, koja je u procesu pridruživanja EU. Još 19 država je potpisalo ovaj međunarodni instrument, među kojima je 13 država članica Evropske unije.

Ovo je značajan korak, koji može doprineti punoj primeni ovog sveobuhvatnog međunarodnog instrumenta u oblasti zaštite žena od nasilja na evropskom nivou. Jedna od prednosti pristupanja Evropske unije Konvenciji bila bi aktivna uloga EU u praćenju primene ovog dokumenta, što bi povećalo mogućnosti za uticaj EU u oblasti sprečavanja nasilja prema ženama.

AŽC

KORISNI LINKOVI:

1. Predlog EK za ratifikaciju Istanbulske konvencije
2. Fact-sheet: Istanbulska konvencija

ZANIMLJIVOSTI – prikaz publikacije

ŽENE KAO IZBEGLICE I TRAŽITELJKE AZILA U EU

U okviru institucija Evropske Unije naročito važna i aktuelna tema postao je položaj žena u toku aktuelne izbegličko-migrantske krize. U susret Međunarodnom danu žena, EP je početkom februara predložio Rezoluciju o položaju žena izbeglica i tražiteljki azila, na osnovu izveštaja Komiteta za prava žena i rdonu ravnopravnost, koji je posebnu pažnju posvetio ženama koje beže od rata, problemima sa kojima se one susreću na svom putu i tokom procesa traženja azila u državama EU.

Na osnovu *Izveštaja o položaju žena izbeglica i tražiteljki azila*, Evropski parlament predložio je donošenje rezolucije koja bi se na sveobuhvatan način suočiti sa pitanjima o položaju žena u procesu migracija i traženja azila. Posebna pažnja posvećena je ženama koje dolaze iz država koje su proglašene „sigurnim državama“, u kojima se one suočavaju sa rodno zasnovanim nasiljem. Rezolucija će pružiti smernice o saradnji i koordinaciji tela kao što su Europol, Fronteks, Evrodžast, a koja će raditi na sprečavanju trgovine ljudima, u ovom slučaju sa posebnom pažnjom na sprečavanju trgovine ženama i decom.

Izveštaj EP o položaju žena

Pomenuti Izveštaj je podeljen u nekoliko zasebnih celina i bavi se ključnim pitanjima koja bi trebalo da doprinesu rešavanju problema ove posebno ranjive grupe u procesu izbegličke krize. Pre svega ovaj izveštaj identifikuje koje su to potrebe žena, bavi se pitanjima nasilja nad ženama (seksualno nasilje, kao i trgovinu ženama). Izveštaj aktuelizuje pitanja posebnih potreba žena u ovim procesima, i pitanje socijalne inkluzije i integracije u okvire postojećih društava evropskih država.

Izvor: Evropski parlament

Izveštaj EP je kao potrebe žena identifikovao pitanje poboljšanja njihovog položaja, informisanje o njihovim pravima, naročito kada govorimo o procesu traženja azila. Poseban akcenat stavljen je na pružanje medicinske i psihološke pomoći ženama koje su na izbegličkoj rutu bile žrtve seksualnog i/ili rodno zasnovanog nasilja. Izveštaj preporučuje da žene koje dolaze iz Iraka, Somalije i Avganistana, a koje su proglašene za sigurne države porekla, uđu u proces razmatranja za dobijanje azila ukoliko isti traže kao žrtve seksualnog, odnosno rodno zasnovanog nasilja.

Ističe se da moraju biti garantovana sva prava žena, s posebnim osvrtom na osnovna ljudska prava, položaj majki sa decom, kao i na očuvanje celovitosti porodice. Govori se i o specifičnom položaju žena u izbegličkim kampovima, gde bi trebalo voditi računa o pravilnoj raspodeli hrane, pružanju medicinske i psihološke pomoći, te raditi na sprečavanju seksualnog i svakog drugog oblika nasilja nad ženama. Posebne preporuke i mere izveštaj EP daje kada se govori o činjenici da bi ženama trebalo obezbedite posebne prostorije za spavanje, kao i posebne toalete.

U domenu socijalne inkluzije i integracije EP nalaže da žene koje su zatražile i/ili dobile azil budu jednako vidljive na tržištu rada kao i muškarci u državama članicama EU. Takođe, trebalo bi im omogućiti pristup raznim jezičkim, informatičkim, zanatskim kursovima koji bi im

omogućili bolju vidljivost na tržištu rada. Nalaže se finansiranje promovisanja, inkluzije i monitoringa praćenja prava žena u procesu izbeglištva, traženja azila i inkluzije u društveni sistem evropskih država. Posebna afirmativna mera trebalo bi biti doneta u procesu dobijanja azila: nalaže se da bi ženama ovo pravo moralo biti garantovano, naročito i kada traže azil individualno, bez bračnog druga ili drugih, muških članova porodice.

Pri regulisanju ovih pitanja Preporuka EP bazirala se na pravnoj tekovini UN-a, Saveta Evrope, UNHCR-a, te pravnoj regulativi same EU. Zaključak izveštaja govori da institucije na tlu EU nisu adekvatno odgovorile na ovo posebno važno pitanje tokom migrantske krize. Preporuka EP nalaže da sve institucije EU, država članica, te civilni sektor moraju prepoznati specijalne probleme sa kojima se žene susreću tokom izbeglištva. Posebno je naglašeno da je neophodno da države članice iskoriste priliku da harmonizuju svoje postupanje prema tražiteljicama azila.

Miloš Grujić, BCBP

KORISNI LINKOVI:

1. Izveštaj o položaju žena izbeglica i tražiteljki azila
2. Brošura sa analizama položaja žena migrantkinja i tražiteljki azila

KALENDAR

8. mart 2016.*Konferencija Žene u policiji: slučaj zapadni Balkan*

Regionalna mreža organizacija civilnog društva POINTPULS organizuje panel diskusiju „Žene u policiji: slučaj zapadni Balkan“ koja će biti održana na Međunarodni dan žena. Cilj panel diskusije je podsticanje dijaloga o izazovima u radu žena u policijskim službama na zapadnom Balkanu.

8. mart 2016.*Osmomartovski protestni marš*

Mreža Žene protiv nasilja, Romska ženska mreža, Mreža Žena u crnom Srbije i Rekonstrukcija Ženski fond organizuju protestni osmomartovski marš pod sloganom ZA RADNA PRAVA ŽENA I SOCIJALNU PRAVDU!

31. mart 2016.*Peti po redu CHATvrtak koalicije prEUgovor*

Maurizio Salustro, Stariji pravni savetnik Misije OEBS u Srbiji, govoriće o usklađenosti novousvojenog Zakona o policiji i Zakonika o krivičnom postupku. Panel diskusija će biti održana u četvrtak, 31. marta 2016. godine, sa početkom u 16 časova u prostorijama Beogradskog centra za bezbednosnu politiku.

12. april 2016.*Okrugli sto Zašto nam je potrebno Ministarstvo za ljudska i manjinska prava?*

Događaj će biti održan u medija centru kao deo projekta „Inicijativa za ustanovljavanje Ministarstva za ljudska i manjinska prava Vlade RS“ koji podržava Fondacija za otvoreno društvo.

21. april 2016.*Šesti po redu CHATvrtak koalicije prEUgovor*

Predstavnici koalicije prEUgovor, pred početak izborne tišine, diskutovaće o toku predizborne kampanje, glavnim temama u programima kandidata, kao i o uticaju izbora i formiranja nove vlade na proces pregovora Srbije i EU, sa posebnim fokusom na reforme u ključnim oblastima. Panel diskusija će biti održana u četvrtak, 22. aprila 2016. godine, sa početkom u 16 časova u prostorijama Beogradskog centra za bezbednosnu politiku.

IMPRESSUM

Izdavač

Koalicija prEUgovor

Urednik

Bojan Elek
(bojan.elek@bezbednost.org)

Recenzentkinja

Sonja Stojanović Gajić
direktorka BCBP

Autori

Miloš Grujić, Gordana Grujičić,
Tanja Ignjatović, Marija Ignjatijević,
Nevena Mančić, Lena Milojević

Objavljivanja rEUformatora je podržala Misija OEBS-a u Srbiji u okviru projekta "Podrška organizacijama civilnom društvu u praćenju reforme policije u Srbiji", kao i Ambasada Kraljevine Norveške u okviru institucionalne podrške koaliciji prEUgovor. BCBP je isključivo odgovoran za iznete stavove koji nisu nužno stavovi OEBS-a niti norveške vlade.

oebs Organizacija za evropsku
bezbednost i saradnju
Misija u Srbiji

Mart 2016, Beograd

PRED VAMA JE

rEUformator – informator o poglavljima 23 i 24

rEUformator je namenjen profesionalcima, državnim službenicima, studentima, novinarima, predstavnicima civilnog društva, građanima i građankama zainteresovanim za praćenje politika iz dva najvažnija poglavlja u procesu pregovora o članstvu Srbije i Evropske unije. rEUformator je nastao u okviru koalicije prEUgovor, koja ima za cilj da kroz praćenje procesa pregovora u oblastima pravosuđa i osnovnih prava (poglavlje 23) i oblasti pravde, slobode i bezbednosti (poglavlje 24) doprinese suštinskoj demokratizaciji Srbije.

Ukoliko želite da:

Sarađujete ili objavimo vest o nekoj vašoj aktivnosti pošaljite mail urednicima sa naslovom *Prilog za rEUformator*

prijavite se ili odjavite sa mejling liste pošaljite e-mejl *Prijava-Odjava rEUformator* na:
office@bezbednost.org

